

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, smrtnece itd.:
enostopna pettivrsta po 18 vim

Poslano:

enostopna pettivrsta po 30 vim

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pomen deželnih električnih central.

Danes se vrši v Medvodah zopet obravnava radi zgradbe električne centrale na Savi. Za to savsko stopnjo je izdelal projekt kranjski deželni odbor, nasproti mu pa stoji projekt družbe Leykam-Josephsthal. Velika akcija našega deželnega odbora, ki je prvi v naši monarhiji vzel v roke sistematično izrabo vodnih sil v najmodernejšem zmislu z vsemi zgradbami in elektro na zgradbenem in elektrotehničnem polju, se tako nadaljuje z žilavo vztrajnostjo in s tistim pogumom, ki ga da neomajno zaupanje v dobro, splošno koristno stvar.

Izkušnje v naprednejših deželah kažejo, da je stališče deželnega odbora v tem vprašanju edino pravo. Takoj, ko je napredovala elektrotehnika tako daleč, je postalo možno električni tok prenašati na velike daljave, so nastale mnogoštevilne takozvane »podeželne centrale (Überlandzentralen). Pokazalo se je pa, da se doseže prava rentabilnost le tedaj, ako se proizvajanje in razdelitev toka ne razcepi na preveč majhnih naprav, ki delujejo vsaka na svojo pest. Na tak način so doseže vedno le nekaj pomanjkljivega, v finančnem in tehničnem oziru nepopolnega, kar kliče po združitvi in sistematični, enotni ureditvi. Na Nemškem je prišlo do tega, damajša mesta opuščajo svoje lastne parne centrale, ki morejo delovati le s primeroma visokimi režijskimi stroški, in iščejo priključitve na obsežnejša omrežja, zlasti tam, koder je mogoče izrabiti pripravno vodno moč. V Italiji, Franciji, se raztegnejo take naprave na stotine kilometrov, da ne govorimo o Ameriki, ki tudi v tem oziru stremi za rekordom.

Kdor snuje kaj novega, ne sme segati po starih, obrabljenih vzorcih, ki jih je razvoj časa in uma z naglim korakom pretekel. Misliti treba na bodočnost in že zdaj ustvariti dovolj širok načrt, da se ne bomo čez nekaj let kesali, da smo iz malenkostnih obzirov zasnovali vse pretesno in prekratko vidno. Saj je običajna napaka zlasti pri komunalnih podjetjih ta, da se osnujejo le za potrebo sedanjega dne. Čez nekaj let sledi že kesanje, zakaj je vse premajhno, in sinovi podirajo dela očetov, mesto da bi jih izpopolnjevali in uživali.

Velika prednost široko zasnovane podjetja kranjskega deželnega odbora je ta, da ustvarja velik okvir, v katerem se bo mogla uspešno razvijati naša podjetnost tudi še v daljni bodočnosti. V tem tiči tista večja narodnogospodarska važnost, ki jo zakon zahteva kot glavni kriterij za presojo raznih projektov. In na ta vse druge projekte daleč presegajoči narodnogospodarski pomen se sklicuje kranjski deželni odbor, ko predlaga svoje načrte v presojo in razsodo politični oblasti, kakor tudi vsej razsodni javnosti.

Ravno ta veličina narodnogospodarske akcije, iz katere zveni z močnim glasom vodilni motiv: Javna korist gre pred zasebno, pa je vzrok vsemu nasprotovanju, ki ga nete sovražniki deželne uprave. Vsa naša javnost odobrava akcijo deželnega odbora, krčevito se upirajo samo tisti, ki mislijo, da so ogrožene njihove zasebne koristi, ali ki hočejo s kričavostjo zase iztisniti kak dobiček, ki hočejo biti — da se tako izrazimo — odkupljeni. Ogromna večina interesentov, kar moramo pibiti v čast našemu ljudstvu, je razumela splošno in svojo korist spraviti v tak sklad, da so se najtežavnejše transakcije izvršile mirno in gladko v obojo zadovoljnost. De-

želni odbor je tudi upošteval vse opravilne zahteve z največjo dobrohotnostjo. Nekaj jih je pa, ki nasprotujejo s tako zlobo ali pa hočejo deželo na tak način odreti, da mora na strani deželne uprave nehati mehka dobrohotnost in se uporabljati le neizprosna ostrina zakona. Deželni odbor se mora zavdati, da ni poklican le deliti dobrote, ampak da ima kot javna oblast čuvati materialne in moralne interese dežele in strogo izvrševati pravice in dolžnosti, ki jih ima kot izvršilni organ postavodajnega deželnega zastopa in najvišja avtonomna instanca.

Doslej je natančno preštudirana in razdeljena v izrabljive stopnje vsa Sava s svojimi pritoki od izvira do izstopa iz kranjske dežele. Več projektov je že podrobno izdelanih in pripravljenih za izvršitev. Naprave se bodo izvrševale po potrebi, vse zvezane med seboj, da druga drugo podpira. S tem se bo ustvarilo omrežje, s katerim bo mogoče z električnim tokom preskrbeti kar največ krajev. V to omrežje se seveda lahko po potrebi vprežejo tudi parne centrale.

Za zdaj se zvežeta dve centrali: Naprava na Završnici, ki bo letos stekla, in naprava v Ljubljani, ki se izvrši tekom poglavljevalnih del. Daljnovid, ki bo šel po Gorenjskem, je pa že projektiran tako, da bo mogel sprejeti tok iz vseh central, ki tekom časa še nastanejo. Ker bo v kratkem času sledila naprava na dolnem teku Save, pride tako mesto Ljubljana v sredo obširnega omrežja, v katerem se bo stekal električni tok od raznih strani in odtod zopet radialno izhajal. Ta množina energije, ki bo ravno v Ljubljani kakor v srcu telesa najmočnejše vtirpala, ji bo dala tudi sigurnost za sedanj in za bodoči razvoj.

Vse to pa more funkcionirati samo, ako je združeno v eni roki, in zato je popolnoma izključeno, da bi na Ljubljani deželni odbor odstopil od svojega projekta, brez ozira na druge razloge tehničnega in upravnega značaja, ki govore za deželne naprave. Odgovorni krogi ljubljanskega mesta bi torej zdaj imeli potrebnejšega posla, nego da napadajo in sramote tisti deželni zastop, v čigar rokah je bodoči razvoj Ljubljane. Čulufakrska taktika v tej zadevi gotovo ni na mestu za onega, ki hoče ljubljanskemu mestu dobro.

Vsi obrtni krogi cele dežele so odločno za deželno napravo, kakor se razvidi iz mnogoštevilnih priglasov in prošenj, da se naj čimprej oživotvori. Poljedelstvo je seveda vse na strani deželne naprave, ker mu je to edina pot, da pride do električne sile.

Pa tudi veleindustrija je kljub agitaciji, ki so jo dvignili proti kranjski deželi gotovi dunajski in izvenkranjski krogi, na strani dežele. Nasprotni so le tisti, ki sami z vodo spekulirajo, in ki mešajo to čisto gospodarsko akcijo s političnimi motivi, da bi ložje v kalnem ribarili. Zato nam je popolnoma vseeno, kaj pisari in govori kak tajnik »des Bundes der Industriellen« ali Ekonomist borzjanskega glasila ali celo kak »elektrotehnik« v »Deutsche Stimmen«, da popolnoma molčimo o »strokovnih« mnenjih, ki jih tako poceni oddajajo uradniki slovenskih liberalnih listov.

»Boj za Savo« je stopil zdaj v drugi stadij — v boj za izvršitev central. Upamo, da bo ta boj kratek. Končal ga bo pa le uspeh, ker ta je edini argument za neizobražene ljudi. Prazne besede, ki jih govore sedaj neki ljubljanski zastopniki, bodo izginile v megli, ko zažari prva luč iz deželne centrale. In tedaj bodo videli, da je prav tako.

Ljubljana je le majhen del bojišče, Za vsak padec in za vsako ped zemlje

se bije zdaj dr. Lampe s tujci, ki so že

segli po naši zemlji z grabežljivo roko.

Naj se bije in naj se ne odneha! To niso le projekti dr. Lampeta, ne le projekti deželnega odbora. Cela dežela stoji za njimi, zahteva njih izvršitev in pričakuje tudi od državne oblasti, da bo znala upoštevati njih narodnogospodarsko važnost!

Kako se je predal Skader.

Cetinje, 24. aprila 1913.

V noči med 21. in 22. aprilom so napadle črnogorske čete vse sovražni-kove pozicije. Obstreljevanje je bilo strahovito. Sledeče jutro so poizkušali Turki zadržati napredovanje črnogorskih čet, toda brezuspešno. Okoli desetih dopoldne se je opazilo veliko vrvenje med turškimi četami posebno v mestu. Nato je poslal Essad-paša parlamentarja k glavnemu komandantu, prestolonasledniku, da mu ponudi predajo, proseč ga zaeno, da se mu dovoli neposredno se obrniti na kralja s prošnjo, da sme zapustiti Skader pod orožjem. Kralj je dovolil hrabremu branilec Skadra in dovolil, da odide vojska oborožena iz mesta in da se ji izkažejo vojaške časti.

Po poročilu kneza-prestolonaslednika se je doslej predalo 26.000 niza-mov, 500 bašibozukov in 458 oficirjev. Od topov se je doslej predalo 82. Predaja se vrši dalje.

Evakuacija mesta.

Izpraznjevanje mesta se je pričelo takoj in se je danes dopoldne izvršilo. Taraboš so v sredo ob desetih dopoldne zasedle črnogorske čete. O tem dogodku je poročal takoj brigadir Mitar Martinović kralju in mu častital. Danes opoldne se je vršil slovesen vhod prestolonaslednika v Skader. Prestolonaslednik je razvil svojoerčno na citadel črnogorske zastavo.

Dvor za Skader.

Kralj in kraljica sta poslala v sredo zjutraj tri parobrode z živili in sanitetnim materialom v Skader kot prvo pomoč prebivalstvu.

Svečan vhod kralja v Skader se vrši že morda v nekoliko dneh.

Kraljev govor.

Včeraj v sredo, dne 23. t. m., je odgovoril kralj na navdušeni pozdravni govor predsednika cetinjske občine, Toma Miloševića, sledeče besede: »Izpolnila se je naša davna želja: Skader je od minule noči črnogorski. Radujte se tega občega srbskega uspeha. Naj vam ne bo žal tisočev žrtv. Prejeta je nagrada za prelito vitežko kri. Duše umrlih se radujejo sedaj v raju in nas blagoslovljajo z nebeških višin. Izvršili smo svoj namen. Zahvalimo Boga, zahvalimo slogo Srbov, Bulgarov in istovernih nam Grkov, da smo dosegli velike uspehe in premagali petstoletnega neprijatelja. Vi, Črnogorci, morate biti ponosni, da ste za to delo prvi započeli gigantsko borbo in se kot zadnji osvetlili s posebnim sijajem, zavzemši Skader. Živio balkanska zvezala!«

Razsvetljava na Cetinju.

Včeraj zvečer je migljalo mesto v tisoč in tisoč luči. Vsako okno je bilo razsvetljeno. Na nekaterih poslopjih je bila razsvetljava bajno lepa. Po desetih uri zvečer se je pričela bakljada. Na čelu velikanskega sprevoda se je vila množica zastav in zibalo mnogo lampijonov v narodnih barvah. Na straneh so stopali nosilci bakelj. Sprevod je šel po cetinjskih ulicah pred dvor, kjer so pevci zapeli črnogorsko himno. Občinstvo je prirejalo kralju navdušene ovacije. Kralj se je dolgo časa neprisiljeno razgovarjal z ljudstvom in mu popisoval predajo Skadra. Navdušenje je bilo nepopisno.

Skadrsko vprašanje in nevarnost mednarodnega položaja.

Skadrsko vprašanje postaja čim dalje bolj nevarno. Sobotna konferenca poslanikov v Londonu ni ničesar sklenila. Zato je Avstro-Ogrska še bolj energično nastopila. Posledica tega je, da se govori, da bo danes se vršela konferenca poslanikov sklenila kralja Nikito odločno pozvati, naj do gotovega termina izjavi, da Skader zapusti. Sicer se tudi naglašja, da sklene konferenca v nasprotnem slučaju okupacijo Bara in Drača, toda o tem se bo najbrže šele sklepalo, ko Črna gora odgovori. Precej edini so pa vsi v tem, da Črna gora Skadra ne bo izlepa zapustila in računajoč s to možnostjo, se vesilele trudijo Avstrijo pregovoriti, naj privoli v kompenzacije za Črno goro, o čemer pa slednja noče še nič slišati. Poroča se celo, da sta Avstrija in Italija sporazumljeni za skupno akcijo proti Črni gori, toda spricho nezanesljivosti Italije je treba še počakati, da se ta vest potrdi.

Jako opasno pa je tudi dejstvo, da se Essad paša očitno v sporazumu s Črno goro in Srbijo namerava proglasiti za albanskega vladarja pod sultanovo suvereniteto Essad paša razpolaga z 20.000 vojaki, Djavid paša pa, ki je vkorakal v Valono in tamošnjo proviziorno albansko »vlado« razgnal, tudi s toliko. Ta dva moža utegneta vesilam napraviti zelo velike težave. Zlasti bi se čutila prizadeta Avstro-Ogrska, ki želi tako samostojno Albanijo, ki bi ne stopila v nasprotje z avstrijski interesi ob Adriji. Albanija pod Essad pašo, ki pakтира s Srbi, pa našim diplomatom gotovo ni všeč in zato ta okolnost mednarodni položaj le še bolj poostrejuje.

Značilno dejstvo je tudi, da se Srbija in Bulgarija zopet bližata, gotovo vsled prizadevanj Rusije.

Mir je gotovo precej v nevarnosti. Vendar je veliko znamenje, ki kažejo, da je velik del Evrope na delu, da prepreči konflikt. Zdi se, da zlasti Nemčija in Italija delati na to, da se mir ohrani. Nemški državni tajnik Jagow je v nemškem državnem zboru o skadrskem vprašanju podal precej hladno izjavo. To je vendarle dobro znamenje.

× × ×

NEODLOČNA IZJAVA SOBOTNE KONFERENCE VELESIL. — DANAŠNJA SEJA POSLANIKOV PA SKLENE ENERGIČNO NASTOPITI.

London, dne 26. aprila. V sobotni konferenci poslanikov se predlog Avstro-Ogrske, naj se izkrcajo na črnogorski obali čete, ni sprejel, ker niso bile glede tega velesile edine. Pač se je pa sprejel predlog Rusije, naj se blokada poostri. Avstro-ogrski predlog se je odložil z motivacijo, da so velesile itak v tem edine, da ima Skader postati prestolnica avtonomne Albanije in da se ima Črnagora pozvati, naj zato Skader zapusti.

London, 27. aprila. Za jutrišnje sejo konference poslanikov se politični krogi zelo zanimajo. Časopisje sodi, da da je mednarodni položaj zelo resen, ker so informirani, da če jutri konferenca poslanikov ne sklene, da velesile popolnoma jamčijo za to, da mora Črnagora sklep Evrope glede na Skader spoštovati, Avstro-Ogrska z ali brez Italije najkasneje v četrtek ali v petek samostojno nastopi. Pričakujejo, da se konferenca poslanikov predvsem odloči za takojšnjo energično kolektivno demaršo z določenim prisilnim rokom. Črnogorsko vlado nameravajo obvestiti, naj, če zahtevani Evrope takoj ne ugodijo, pričakuje vojaške operacije. Stališče Rusije sicer še vedno ni popolnoma pojašnjeno, a sodijo, da bo ruska vlada z ozirom na odločnost Avstro-Ogrske v bodočih dneh even-

tuelno samostojno nastopiti, gotovo v Cetinju resno svetovale odnehati. V ospredju jutrišnjih pogajanj je tudi vprašanje o kompenzacijah, ki naj bi rni gori gospodarske koristi zagotovile. Ker je mogoče, da Črna gora odkloni poziv, da naj Skader zapusti, položaj zelo resno presoja, a upajo, da se bo kralj Nikolaj ob eventualni aktivni operaciji udal sili in da bo zato pripravljen Skader zapustiti.

Berolin, 27. aprila. »Lokalanzeiger« poroča: Zadnji termin, ki ga stavi Avstro - Ogrska, je jutrišnja seja londonske konference. Če se bodo v konferenci zopet samo posvetovali, tedaj je gotovo, da Avstro - Ogrska nastopi sama in je tozadevno noto velešilam že doposlala.

Pariz, 28. aprila. Pričakuje se, da današnja konferenca poslanikov sklepa, naj se v slučaju, da Črna gora v določenem roku ne odneha, izkrcajo mednarodne čete v Baru in Ulčinju. Večina velesil je s tem predlogom zadovoljna.

SKUPNI NASTOP AVSTRIJE IN ITALIJE.

Dunaj, 28. aprila. »Morgen« poroča, da se od četrtega sem vrše intenzivna pogajanja med Avstrijo in Italijo glede skupne vojaške akcije proti Črni gori. Domneva se, da sta se Avstrija in Italija v glavnem pogodili in da bo njun skupni nastop pri današnji konferenci v Londonu mnogo pripomogel k mirni rešitvi skadrskje krize.

× × ×

NA DUNAJU SO ODLOČNI. — KAJ AVSTRO - OGRSKA ZAHTEVA.

Dunaj, 26. aprila. Od dobroinformirane strani se povdarja, da je Avstro-Ogrska velesilam sicer predlagala, naj Črnogoro z uspešnimi sredstvi prisili, da Skader zapusti, ni pa zahtevala v nasprotnem slučaju zase mandata, ker ga sploh ne potrebuje. Avstro-Ogrska bo kratkoma sama brez mandata Črnogoro prisilila, da respektira sklep Evrope, ako tega ne stori Evropa. Avstro-Ogrska o kompenzacijah za Skader noče nič slišati. Konferenca poslanikov v soboto je Avstro-Ogrsko zelo vnejevoljila. Poziv na kralja Nikito, naj Skader zapusti, ne bo nič pomagal. Sklep konference, naj se blokada poostri, je nezmisljen, ker se bolj sploh ne more poostri. Ako konferenca poslanikov v ponedeljek (danes) ne sklene, kar Avstro-Ogrska slejkoprej zahteva, namreč izkrcanje mednarodnega oddelka proti Cetinju, potem Avstro-Ogrska sama nastopi.

Praga, 27. aprila. »Narodni Listy« iz političnih informiranih krogov objavljajo: Položaj se ni izboljšal. Vse velesile sicer potrjujejo, da se drže londonskega sklepa, po katerem pripade mesto in trdnjava Skader s Tarabošom bodoči avtonomni Albaniji; a kar tiče izpeljave, se zdi, da hočejo nadaljevati dosedanje počasno in brezuspešno zavlačevalno taktiko. To je razvidno tudi iz uspeha zadnje konference poslanikov v Londonu, o kateri se avtentično ni poročalo razven o sklepu, da se je odklonil predlog Avstro - Ogrske, po katerem naj bi proti Črnogori ostrejšje nastopili. Nevarnost, ki jo povzroča zavlačevanje, je ta, da bi se lahko v Avstro - Ogrski utrdilo domnevanje, kakor da hočejo ostale velesile prekrizati načrte Avstro - Ogrske. Tako postopanje bi pa Avstro-Ogrsko lahko prisililo, da samostojno nastopi, kar pa na Dunaju vsem pametnim ljudem ni simpatično, ker je Avstro - Ogrska v balkanski krizi zasledovala politiko, da proti nobenemu balkanskemu narodu ali deželi agresivno ne nastopi in ker bi vojaški nastop proti tako mali deželi kakor je Črnogora, ne zadovoljnih političnih in vojaških ambicij Avstro - Ogrske. Od Evrope same je odvisno, da prepreči samostojen nastop Avstro-Ogrske proti Črnogori, kateri bi lahko povzročil še druge zapletljaje. Kar se tiče kompenzacij Črnogori za Skader, so izključene, dokler se vprašanje Skadra ne reši.

VAŽNE KONFERENCE PRI CESARJU.

Praga, 27. aprila. Glede na včerajšnje konference pri vladarju poročajo »Narodni Listy«, da je bila to že druga konferenca in da so se je poleg zunanjega ministra grofa Berchtolda in načelnika generalnega štaba Konrada pl. Hotzendorfa udeležili tudi vojni minister Kroatin in drugi visoki vojaški dostojanstveniki.

Dunaj, 28. aprila. Včeraj je sprejel cesar v audienci grofa Stürgkha in opoldne konferiral s prestolonaslednikom Franc Ferdinandom.

× × ×

OFICIOZNI NEMŠKI LISTI O POLOŽAJU.

Berolin, 27. aprila. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Kapitlacija

Skadra ni stališča velesil glede na pripadlost mesta nič izpremenila. Velesile so to z novimi pogajanjmi potrdile. V kratkem Črnogoro velesile skupno pozovejo, naj zapusti Skader. Če ostane ta korak brezuspešen, se bodo velesile posvetovali, kaj naj se ukrene. V tem smislu je danes podal v nemškem državnem zboru izjavo nemški državni tajnik von Jagow, ki je naglašal, da smatra Nemčija vprašanje Skadra za »res iudicata«. Pogajanja o koncu vojske so že tako napredovala, da računajo, da se preliminarni mir kmalu sklene.

NEMČIJA JE ZA KOMPENZACIJE.

Berolin, 26. aprila. Tukajšnji merodajni krogi presoja položaj danes povoljnejše. Konferenca poslanikov je pokazala složnost velesil. Rusija vztraja na svojem stališču glede Albanije. Zato je avstrijsko-ruski konflikt skoro izključen. Nikita Skadra sicer ne bo zapustil. Velesile bodo zato Bar in Ulčinj za zastavo zasedle. Črnogora bo potem Skader zapustila za primerne finančne in teritorialne kompenzacije ob Bojani. Tukaj menijo, da bo Avstro-Ogrska svoj odpor proti kompenzacijam opustila.

STALIŠČE ITALIJE.

Berolin, 26. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Rima, da so italijanski vladni krogi zadovoljni, ker Avstro-Ogrska ni nasproti Črnogori postopala na svojo roko. Italija se prizadeva vzdržati sloga med velesilami. Italija bi se le v skrajnem slučaju odločila skupno z Avstrijo nastopiti, toda bi v tem slučaju rajši videla, da bi se ji poverilo nastopiti sicer paralelno, toda neodvisno od Avstrije, in sicer ne na črnogorskem, ampak na albanskem ozemlju.

Rim, 26. aprila. »Giornale d'Italia« piše, da se Italija, Nemčija in Anglija prizadevajo, Avstrijo pregovoriti, naj ostane mirna, ne začne izolirane akcije in se sprijazni z mislijo teritorialnih kompenzacij za Skader. Imenovane velesile vplivajo ne drugi strani na kralja Nikito, da Skader za primerne kompenzacije zapusti. Ker je Avstrija miroljubna, upajo v uspeh te akcije. Na izkrcanje čet v Baru in Ulčinju in mednarodno ekspedicijo za osvoboditev Skadra se zdaj ne misli.

V RIMU SO OPTIMISTI.

Berolin, 27. aprila. »Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Iz diplomatskih krogov poroča vaš dopisnik, da vedno bolj upajo, da se vprašanje Skadra mirno reši, četudi je treba za taka pogajanja več časa. Gotovo je, da so velesile glede na vprašanje Skadra složne in kljub vsem pesimističnim naziranjem je gotovo, da tudi Rusija ne opusti svojega stališča. Ne more se več govoriti o kakem izoliranem nastopu Avstro-Ogrske.

ITALIJA PAZI NA AVSTRIJO.

Turin, 27. aprila. V »Stampi« izjavlja poslanec Cirmeni: Italija nikakor ne more dopustiti, da Avstro - Ogrska sama prevzame zaščito albanskih pokrajin in tudi ne v slučaju, če jo za to

vse velesile z Rusijo vred pooblaste. Avstrogrski vojniki se v Albaniji ne smejo izkrcati, če se istočasno ne izkrcajo tudi laški vojniki.

× × ×

RUSIJA SVARI AVSTRIJO?

Pariz, 26. aprila. »Temps« poroča: Ruska vlada je 25. t. m. izročila na Dunaju verbalno noto, v kateri izjavlja, da je Rusija naziranja, da velesile niso še izčrpale vseh presijskih sredstev nasproti Črnogori. Ruska vlada se čuti zato dolžno Avstro-Ogrsko opozoriti na resne posledice, katere bi lahko rodila kaka prenapljena akcija. Na drugi strani izjavlja Rusija, da vzdržuje slejkoprej svoje odločno stališče, da ima Črna gora Skader zapustiti. »Reichspost« pravi, da je ta vest neverjetna in da o taki noti merodajnim dunajskim krogom ni še nič znanega.)

RUSIJA SE POSVETUJE Z AVSTRIJO.

Pariz, 27. aprila. »Echo de Paris« poroča, da se mudi na Dunaju zaupnik Sasonovov, ki se je baje z Berchtoldom posvetoval.

ANGLIJA SVETUJE POTRPLJENJE.

London, 26. apr. Oficijozna »Westminster Gazette« vidi rezultat zadnjih diplomatskih diskusij v tem, da Avstro-Ogrska ne bo na svojo roko postopala. Tega se seveda ne sme izrabljati, ker je Avstrija doprinesla že velike žrtve, toda pod pogojem, da Skader pripade Albaniji.

GREY JE »INDISPONIRAN«.

Dunaj, 26. aprila. »Fremdenblatt« poroča, da je sir Grey svoj dopust podaljšal, ker se še ni popolnoma pozdravil.

× × ×

RUSKI LISTI GLEDE SKADRA.

Peterburg, 26. aprila. »Novo Vreme« zahteva, da se sklep glede Skadra revidira. Kar se tiče Avstrije, zaradi Skadra ne bo začela vojske. — »Rječ« piše, da nova situacija zahteva novih sklepov. Svetovni mir se bo vzdržal le, če se prepreči izolirana akcija ene same velesile. — »Birševija Vjedmosti« pravi, da Avstro-Ogrska lahko prizna izvršeno dejstvo, ne da bi trpel njen prestiž. — »Peterburger Zeitung« upa, da bodo velesile proti Črnogori skupno nastopile. — »Petersburger Herald« vidi v zavzetju Skadra le vojaško zadoščenje. — »Utro Rossiji« piše, da je kralj Nikita zavzel Skader z rusko maršalsko palico. — »Ruskoje Slovo« pozivlja Avstrijo, naj potrpi in naj ne prepreči, da se skadrsko vprašanje reši brez krvoprelitja.

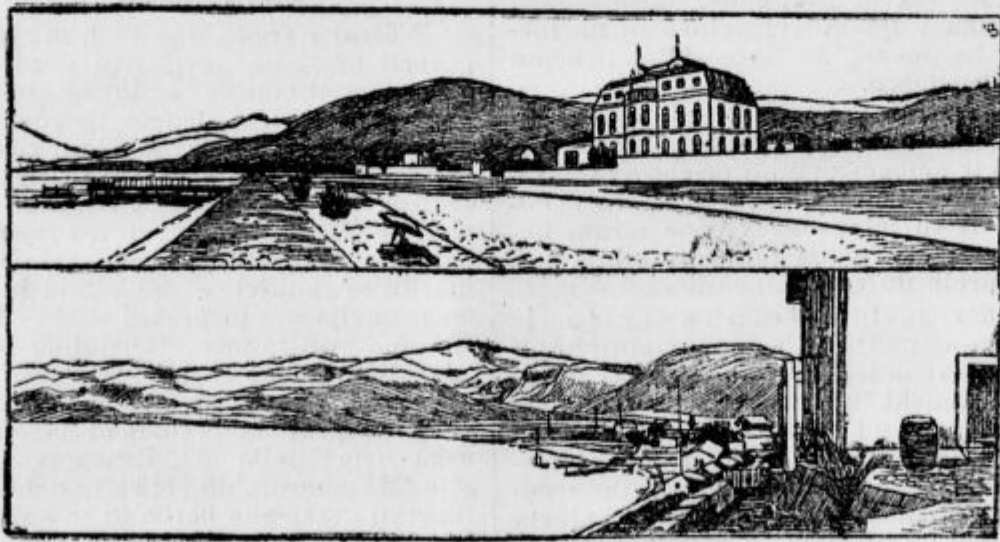
× × ×

ČE AVSTRIJA NAPADE ČRNOGORO, IMA OPRAVITI S CELO BALKANSKO ZVEZO.

Pariz, 26. aprila. »Temps« poroča iz Belgrada: Srbska vlada je obvestila zastopnike velesil, da bi, ako Avstro-Ogrska bodisi kot evropski mandatar, bodisi brez mandata poizkusil proti Črni gori vojaško akcijo, bodo štirje balkanski zavezniki takoj tudi proti Avstriji vojaško nastopili.

× × ×

Vila črnogorskega prestolonaslednika Danila v Baru.

Pogled na blokirani zaliv Bar.

BAR.

Bar je glavna morska luka Črnogore. Pripadel ji je l. 1877. z Ulčinjem vred kot sad osvobodilne vojne proti Turčiji. Črnogorci so se odločili za Bar zato, ker ima pripravnije pristanišče nego Ulčinj, pa tudi zato, ker je 15 km bliže Cetinju nego Ulčinj. Zgradili so železniško zvezo z Virpazarjem, 9. maja 1908, so pa zvezno postavili temeljni kamen za novo pristaniško mesto. Doslej so zgradili več carinskih in drugih uradnih poslopij in en hotel; med oljkinimi nasadi na obrežju si je postavil vilo prestolonaslednik Danilo. V Baru redno pristajajo Lloydovi parniki; tu ima tudi svoj sedež katoliški nadškof.

Novi Bar leži na ravnini, ki se razprostira med albanskim gorovjem in morjem, nani pa gledajo z višin nepopisno sli-

kovite razvaline starega Bara, ki je več stoletij slovel kot močna turška trdnjava. Zgrajen je bil, da kljubuje italijanskemu Barriju. L. 1877. so ga po nepopolnem trudu in krvavih bojih osvojili Črnogorci. Obleganje je trajalo več mesecev in končno so morali Črnogorci vsako hišo posebej osvojiti in porušiti, predno so se polastili vodovoda in tako zaprečatili oslado trdnjave. Kar je tedaj ostalo, je porušila eksplozija skladišča za smodnik, ki se je pripetila 10 let pozneje. Mesto je ostalo razvalina do današnjega dne; le na enem kraju zunaj bivšega mesta so se naselili skupaj Črnogorci, Turki, Albanci in Italijani, ki se revno preživljajo.

Tudi novi Bar je danes še revno gnecdo, čaka pa na najbrže še lepša bodočnost.

ESSAD PAŠA PROGLASIL ALBANSKO KRALJESTVO POD TURŠKO SUVERENITETO.

Belgrad, 26. aprila. Po vesteh iz Elbassana je Essad paša v sporazumu z Djavid pašo proglasil avtonomno albansko kraljevino pod suvereniteto sultana.

Pariz, 26. aprila. »Temps« poroča iz Rima, da sta se kralj Nikita in Essad paša sporazumela v tem zmislu, da Essad paša Skader Črnogori preda, balkanska zveza pa prizna avtonomno Albanijo pod vladjo Essad paše, ki ostane pod suvereniteto sultanovo. Essad paša bo svojo namero lahko izvedel, ker razpolaga s primeroma zadostno armado in se je nastanil v Tirani, v središču Albanije.

Dunaj, 27. aprila. »Albanska korespondenca« sodi, da je predaja Skadra kakor tudi proklamacija Essad paše o suverenitetu sultanovi v Albaniji posledica komplota, ki so ga mladoturki s Srbi sklenili. »Albanska korespondenca« nadalje trdi, da se namerava Essad paša pri Tirani in pri Draču združiti z Djavid pašo, ko bo Djavid paša razgnal začasno albansko vladjo v Valoni in ko bo Valoni zasedel. Črnogora dobi po dogovoru z mladoturki mesto Skader in zemljo do Drine. (Djavid paša je čudno provizorično albansko vladjo v Valoni že davnej razgnal in na vse vetrove razpodil.)

London, 26. aprila. Oficijozna »Westminster Gazette« govori o nekem komuniqueju glede skadrskega vprašanja o albanski »provinciji«, kar dokazuje, da se je tudi Anglija spoprijaznila s predlogom Rusije, naj Albanija ostane turška provincija.

Dunaj, 28. aprila. Proklamacija Essad paše za kneza Albanije se glasom pogodbe s kraljem Nikito proglasi najbrže danes.

× × ×

SRBIJA ODPOKLICUJE VOJAKE IZ ALBANIJE.

Belgrad, 26. aprila. Pri vkrcevanju srbskih čet pomagajo ladje mednarodnega blokadnega brodovja. General Bojović je bil od poveljnika blokadnega brodovja Burneya povabljen na dimer in sprejet z vsemi vojaškimi častmi.

Dunaj, 27. aprila. Iz Drača se poroča: Srbi se pripravljajo, da zapuste Drač in ostale zasedene albanske kraje. Srbi so zapustili Tirano, Kavajo, Krojo in druge zasedene kraje in so v Drač odkorakali. V Kroji se je razobesila na stari trdnjavi Skanderbergova albanska zastava. (?) V Drač je došlo že 7000 srbskih vojakov in so jih že pričeli vkrcavati. Srbi so imenovali v Tirani za guvernerja nečaka Essad paše, Refik beja Taptanija, v Draču pa nečaka Essad paše, Hamid beja Taptanija.

Belgrad, 27. aprila. Vladni krogi izjavljajo, da pritiskajo na hitro ekspedicijo srbskih vojakov iz Skadra in iz Albanije. Obžalujejo, ker Grška nima toliko prevoznih parkov, da bi hitro srbske vojake v Solun prepeljali. Srbske vojake nameravajo koncentrirati na Vardarju, ker se boje zapletljajev z Bulgarijo in ker noče Srbija na drugi strani ob sedanjem negotovem položaju dati nikake prilike za kako pritožbo.

Belgrad, 27. aprila. Težko srbsko artilerijo so že v Sv. Ivanu di Medua vkrcali na ladje.

× × ×

VAŽNA IZJAVA HARTWIGA.

Praga, 28. aprila. »Čas« objavlja intervju z ruskim poslanikom Hartwigom v Belgradu, ki je izjavil:

Do konflikta med balkanskimi zvezniki na noben način ne sme priti. Rusija bo izbruh konflikta znala preprečiti. Našel se bo način, kako vse izravnati. Balkanska zveza ima še velike naloge.

Kar se tiče Albanije, gre za eksperiment velesil. Čas bo pokazal, ako se posreči. Na vsak način je naloga velesil skrbeti za red v Albaniji.

Rumunsko-bulgarski sporazum se ne sme obračati proti balkanski zvezi. Kar se tiče postopanja Črnogore, je treba povdarjati, da tako majhna država ne sme tirati separatne politike. Črnogora se lahko zadovolji s tem, da tvori zvesto stražo Srbije in balkanske zveze sploh ob Adriji. To je zadostna kompenzacija za Skader. Jaz sem prepričan, da se bo vse mirno končalo.

× × ×

PROKLAMACIJA NA SKADRČANE.

Cetinje, 26. aprila. Princ Danilo je izdal proklamacijo na skadrsko prebivalstvo, v kateri pravi, da Črnogora ne prihaja v mesto kot osvojevalka, marveč kot osvoboditeljica od turškega jarma. Črnogora bo spoštovala pravice vseh konfesij kot znak verske toleran-

ze Črnogore in srbskega naroda. Princ pozivlja Skadrčane k redu in obljublja popolno nepristranost v vsakem oziru. Skader je po 435 letih turškega suženjstva postal zopet srbski. Živel črnogorski kralj!

× × ×

LONDON SEDEŽ MIROVNE KONFERENCE.

Carigrad, 26. aprila. Porta bo kot sedež za pogajanja glede mirovnihih preliminarij določila London.

Belgrad, 26. aprila. Srbska vlada je nasproti angleškemu poslaniku Pagetu izjavila, da želi, da bi se mirovna pogajanja vršila v Londonu. Delegati odpotujejo v London v teku enega tedna.

TURŠKI MIROVNI DELEGATI.

Carigrad, 27. aprila. Kakor poroča »Tanin«, so imenovani za delegate pri mirovnihih pogajanjih in za podpis mirovnihih preliminarijev prejšnji veliki vezir Haki paša, stavbni minister Baccaria in Nazim paša.

× × ×

SRBIJA IN BULGARIJA SE SPO-RAZUMETA.

Dunaj, 26. aprila. V resnih političnih krogih se zagotavlja, da so došla iz Sofije zaupna poročila, da je Bulgarija pripravljena k reviziji pogodbe s Srbijo in da je v kratkem pričakovati med obema državama zadovoljivega sporazuma.

× × ×

BULGARIJA ODPOKLICUJE SVOJE ČETE IZ SOLUNA, PA SVOJO NAREDBO ZOPET PREKLICUJE.

Solun, 26. aprila. Včeraj so začele bulgarske čete zapuščati Solun v smeri proti Seresu. Danes se transportirajo vsi vojaški efekti, municija in arhiv. Tudi pehota odkoraka. Bulgarski poštni, telegrafski in bančni urad so svoje urade zaprli. Tudi bulgarske čete v Langazi se umikajo proti Seresu.

London, 27. aprila. »Reuter« poroča: V tukajšnjih diplomatskih krogih pripisujejo veliko važnost dejstvu, da je Bulgarija svoje vojake iz Soluna odpoklicala. Odkar je Janina padla, so Grki lahko v okolici Soluna neovirano zbirali velike vojaške množice in zdi se, da je bulgarskega poveljnika v Seresu skrbelo, ker je bilo v Solunu le neprimerno malo bulgarski čet. Ne verujejo pa, da bi se umikanje bulgarskih čet iz Soluna bodisi direktno ali indirektno moglo smatrati za poostrenje spora med Grško in Bulgarsko. Grška in Bulgarija znata, da bi sovražnosti med obema državama povzročile obema narodoma, ki sta v vojski s Turki toliko trpela, neizmerno gorja in da bi bili sadovi zmage v primeri s potrebnimi žrtvami jako mali. Na drugi strani je pa nemogoče razumeti, da bi Bulgarija z odpoklicanjem vojakov izpremenila stališče Bulgarije glede na Solun. Če tudi se ne more znati za bodoči razvoj, ga le s skrbjo pričakujejo.

Sofija, 28. aprila. Poveljstvo bulgarskih čet v Solunu je dobilo povelje, da odpošiljanje čet iz Soluna ustavi. Pehota ostane v Solunu, le artiljerija se je v Seres umaknila. Tudi poštni, brzojavni in bančni urad se zopet otvorila. Pričakujejo se nova povelja.

× × ×

ČRNOGORSKI DEMENTI.

Belgrad, 27. aprila. Črnogorski finančni minister Drljević je v »Politiki« izjavil, da poročilo o sklenjeni črnogorsko-srbski carinski uniji ne odgovarja dejstvu.

Cerkveni vestnik.

Dvajsetletnico pastirskega delovanja na Ježici je včeraj praznoval duhovni svetnik in župnik Simon Zupan. Pridi na Posavje in pogled nekoliko okrog župne cerkve Sv. Kancijana ali podružne cerkve Sv. Jurija in videl boš nekaj lepih in trajnih cerkvenih, gospodarskih in izobraževalnih del. Ni jim vtisnjeno ime, pač pa so jim začrtane zasluge Simona Zupana. Tudi v verskem oziru župnija Ježica ni zadnja na Kranjskem. Simon Zupan je v naši škofiji edini župnik, ki v častiljivi starosti 69 let še deluje v pastirski službi na ne ravno majhni župniji (1400 duš) sam, brez duhovnega pomočnika — in vendar še vedno čvrsto in čilo in plodonosno. Bog ohrani gospodu župniku in župniji ta lepi in redki blagoslov!

— Nazaj k Rimu! Gospod pl. Gutmansthal v Radečah je prejel iz Jeruzalema pismo, v katerem se mu poroča, da je dne 12. t. m. h katoličanom prestopil sirijski nezedinjeni patriarh. Tudi nezedinjeni sir. škof v Damasku je postal katoličan.

Idrijske novice.

i Občinska seja dne 24. aprila. Na dnevnem redu je bilo edino vprašanje, ali bi ne kazalo našo državno realko izpopolniti v srednjo šolo po enem novih tipov, da bi bilo abiturientom odprto širše polje, posebno, da bi mogli tudi na vseučilišče. Županstvo je naprosilo prof. Westerja, da je prišel in v občinski seji odbornikom pojašnjeval pomen in ustroj reformnih srednjih šol. Priporočal je tip A za Idrijo. Izvajanja so bila kaj spretna. Proti njegovemu predlogu je čital dolgo razpravo občinski odbornik ravnatelj dr. Beuk, ki je zagovarjal realko, kakor je sedaj. Odbornik notar Pegan je predlagal, naj se nič ne sklene za sedaj, ampak naj se objavi razpravi prof. Westra in ravnatelja dr. Beuka, da bode mogoče presoditi, kaj bi bilo umestnejše, potem bo pa občinski odbor sklepal. Po razpravi, v katero sta posegla naša odbornika Kavčiča in v imenu socialnih demokratov odbornik Alič, je bil sprejet s 17 glasovi Peganov predlog. O stvari bo razmišljajal ožji odbor, v katerega so izvolili iz vsake stranke po 3 odbornike. Kdaj se ta odbor snide, ni bilo sklenjeno. Čudna rešitev, če pomislimo, da je bil že pred daljšim časom izvoljen odbor, kateremu so dali preučiti prof. Westra spis o reformnih srednjih šolah, da bi stavlil občinskemu odboru primerne predloge. Če je res, je bil tudi notar Pegan že član tistega odbora. Ker vsak sam ne utegne preštudirati te stvari natančneje, se bo predmet pojasnili v nedeljo na javnem društvenem shodu Katoliškega političnega društva, ker spada med šolstvo. Kdor se zanima, naj torej pride na shod. Govorimo, kadar je čas; za kotom javkati in tožiti, da nimamo šol ali le nepopolne, ne pomaga nič. Zavlačevanje v resnem času pa prinaša škodo, ki se lahko mašuje desetletja.

Dnevne novice.

+ Shod na žalostni gori. Na binkoštno nedeljo jutraj po sv. maši se bode vršil na Žalostni gori pri Preserju velik shod S. L. S. Govorili bodo razni govorniki, med njimi tudi g. drž. poslanec dr. Krek. Somišljeniki so naprošeni, da agitirajo za veliko udeležbo!

+ Kdo trpi za grehe naše diplomacije. »Grazer Volksblatt« poroča: Znana ugledna tukajšnja trgovska veletržnica je prejela včeraj od neke belgrajske tvrdke, s katero so jo vezale dolgoletne najzvestejše trgovske zveze, poslovno naznanilo z naslednjim dostavkom: »Ker je v Srbiji nastal boj kot avstrijskega blaga, mi ne šteje v zlo, ako v bodoče morda ne bom ničesar več naročil pri Vas, kajti Vaša monarhija je naša krvna sovražnica, njena politika Srbiji ne dá morja in Albanije kakor Črnigori ne Skadra. Poglejte Vašo zavezništvo Nemčijo; ta se ne zmeni za to reč, zato je pri nas priljubljena in bo v bodoče ona zaslužila pri nas.« »Grazer Volksblatt« dostavlja temu pismu te-le značilne in poštene besede: »To pismo, ki je pravi izraz razpoloženja v srbskem narodu, nam v grozni jasnosti kaže posledice naše zavožene balkanske politike. Izgubili bomo še to trgovinsko polje in naši trgovci in obrtniki morajo nositi zle posledice naše slabe politike.«

+ Pojasnilo »Hrvatski Rieči«. Prijatelj šibeniške »Hrvatske Rieči« je iz našega članka »Temelji habsburške države« iztrgal stavek »Habsburžani so Mažarom darovali kraljevino, ki je le kronovina avstrijske monarhije, kakor Hrvaška in Kranjska«. Iz tega stavka hoče izvajati, da smo hoteli zatajiti hrvaško državno pravo in program stranke prava. To tolmačenje ni lojalno, ker v obeh člankih, dne 16. in 19. aprila, je jasno izraženo samostojno državno pravno stališče hrvaških stanov. In to stališče naglašamo in uporabljamo ravno proti mažarskim težnjam, ki rušijo avtonomijo pravaške kraljevine. Navzlic temu pa je Hrvaška bila in je po pragmatični sankciji kronovina habsburške države, kakor je Ogrska, Češka, Kranjska in druge. Kronovine pa morajo imeti in imajo različno zgodovino in različne državno-pravne pravice in privilegije, pa so končno le sestavni deli ene in iste države. — Žitnik.

+ Nemci za učenje slovenščine. »Verein der deutschen Staatsangestellten« in Krain« je imel te dni občni zbor, na katerem so se pozvali člani, naj se uče slovenščine. Ustanovi se posebni tečaj za učenje slovenskega jezika. Z neznatnim znanjem slovenskega jezika hočejo nemški uradniki še bolj izpodrivati Slovence v državnih službah na Kranjskem. Slovenski naraščaj gleda z žalostjo v prihodnost, ker Nemci svoje posestno stanje vedno bolj širijo.

+ Scotus Viator o razmerah v jugoslovanskih deželah. Znani angleški Jugoslovonom posebno naklonjeni publicist Scotus Viator, ki se mudi v Dubrovniku, je pisal bivšemu pravaškemu poslancu St. Zagorcu, da je pripravljen spomenico, ki jo stranka prava predloži poslaniški reuniji v Londonu, v javnosti podpirati. Scotus Viator pravi, da z žalostjo opazuje, kako se merodajni krogi v monarhiji še vedno oklepajo metode lombardsko-beneške policijske države in vidi tudi žalostne sadove, ki jih ta metoda rodi med Jugoslovani. »Kmalu bo prepozno!« Na to pismo je St. Zagorac Scotus Viatorju odgovoril, da stranka prava glasom sklepa na sestanku v Opatiji ne bo več poslala nikamor nobene spomenice, marveč bo čakala, da se stvari razvijejo kakor hočejo.

+ Čuvajeva intriga. Kakor znano, je glasilo hrvaške vlade »Narodne Novine« v uvodnem članku slavilo črnogorsko zmago nad Skadrom. »Budapester Tagblatt« sedaj razkrinkava Čuvaj, češ, da je tisti članek Čuvaj sam lansiral v list, nato se pa takoj podal v Pešto, da prijavi Unkelhäuserja, ker ni zaplenil proti koristim monarhije naperjenega članka.

— Slovanska umetniška razstava na Dunaju. Od 11. maja do 11. junija leto bo na Dunaju v veliki dvorani hotela »Post« (I. Fleischmarkt 16) razstava slovanske vpadablajoče umetnosti in umetne obrti v skupinah. Dolej je prispelo 230 naznanil o udeležbi. Zastopane so vse smeri slikarstva, tudi futuristi in Uprkova šola, potem arhitektura, umetna keramika, rezbarska umetnost, zobelini itd. Obenem se v klubovih prostorih hotela »Post« priredi razstava slovenske narodne umetnosti, vzemlja in keramike.

— Umrl je po dolgi mučni bolezni dne 26. t. m. 62 let star Franc Butara, gostilničar in posestnik v Cerkljah pri Krškem. Pogreb dragega rajnika bo v nedeljo popoldne.

— Vojaška vest. Šestmesečni dopust je dobil stotnik domobranskega polka št. 18 g. Rudolf Maister.

— Samoumor mesarja. V Radečah pri Zidanem mostu se je ustrelil mesar Franc Podlogar. Neki svobodomiseln učitelj v Radečah je proslavljal to dejanje — kot častno junaško dejanje! In tako učiteljstvo naj vzgaja mladino!

— Topla pomlad. Dne 26. t. m. je dobil nadučitelj na Hrušici gosp. Ivan Lokar velik in močen roj, vsekakor znak letošnjega zgodnjega cvetja.

— Izpembe v davčni službi. Davčni oficial Alojzij Klofutar, Franc Lunder in Henrik Kette so imenovani za davčne upravitelje v IX. činovnem razredu. Prestavljeni so: Davčni oficial Rudolf Delhunia od davčnega referata na okrajnem glavarstvu v Kranju k davkariji istotam; davč. praktikant Franc Lazar od davkarije v Kranju k davčnemu oddelku na okrajnem glavarstvu istotam; davčni oficial Rudolf Peschitz iz Kočevja k davkariji v Radovljici; davčni oficial Viljem Ledenič iz Novega mesta k davkariji v Litiji; davčni oficial Jurij Kramberger iz Litije k davkariji v Novo mesto in davčni praktikant Ivan Madronič iz Kranjske gore v Mokronog. Davčni praktikant Ivan Vidmar je umrl.

— Glasbena pantomima »Zlatorog« v Pragi propadla. »Union« piše, da Žunkovčev balet z Wolffovo glasbo kljub bogati opremljeni ni učinkoval.

— Šolska vest. Iz Bele cerkve na Dolenskem: Pred kratkim je bilo v časopisih, da je namesto obolele učiteljice Ane Bantan tej šoli dodeljena suplentinja Marija Kaligar, katere se je pa službi odpovedala. Ker je Bantan podaljšal dopust do 15. maja oziroma koncem šolskega leta, se išče tozadevno učno moč, ki bi hotela nastopiti službo takoj.

— Novomeške novice. Lokal društva »Vzajemnost« je na ukaz deželne vlade dne 25. t. m. zapečatil odposlanec okrajnega glavarstva. Knjige nikake vrednosti in »pušico« za prostovoljne doneske, v kateri se je nahajalo 17 vin., so konfiscirali. Odkar je odšel predsednik Blaž, ni imelo to društvo predsednika. Društvo je zastopal Tvrdo kot podpredsednik, blagajnik koncipient Jelenc in tajnik jurist Schweiger. Dr. Slancu, v katerega hiši se je nahajal ta lokal, ni po volji, da vidi na vratih »pečat«. — Nabori, kateri so trajali 24., 25. in 26. t. m., so pokazali, da ljudstvo peša. Nič kaj čvrstih fantov nismo opazili. Kriv je temu alkohol. Prvi dan je bilo sposobnih 39, drugi 38 in tretji 24. — V šipo se je zaletel 17 letni Koširjev krojaški vajenec v Novem mestu in si prerezal na roki glavno žilo.

— Veleposestnik Mazelle je prodal, kakor čujemo, svojo graščino na Krupi nekemu Čehu in se baje preseli v Ljubljano. Posredoval je Ivan Hribar. Vzrok je zlasti bolezen in morda tudi pravda s vsakom Dakotom Makarjem.

— Umrl je v Splitu ravnatelj ondotne c. kr. realke dr. Tripo Simović, star 47 let.

— Rabuka zaradi zabranjene pijače. Te dni okoli 7. ure zvečer je bilo v Cundrovih gostilni v Mali vasi več fantov. France Dobovšek je zahteval zase in za svoja dva tovariša liter vina, katerega je brat gostilničarja postavil na mizo. Takoj nato je pa gostilničar to vino zopet z mize odnesel, s pristavkom, da za Dobovška v njegovi gostilni nima pijače in naj gleda, da se takoj odstrani. Za mizo mirno sedeči Dobovšek je osramočen vsled te krčmarjeve izjave zahteval pojasnila ter se ni maral odstraniti. Na to so ga pa prišli delavec Jožef Jakopič, brata Cunder in hlapec Anton Janežič in ga porinili na dvorišče. Tu je pa prišlo do spopada med Dobovškovi pristasi in prej navedenimi, med katerim je Jakopič z nožem naskočil Dobovška, kateremu je suknjič, telovnik in srajco na hrbtu prerezal in mu vsled tega napravil okoli 40 K škode. Petru Zormanu je iztrgal s klobuka okraske in jih razrezal. Tudi fantu Jožefa Škerla je Jakopič brcnil v spodnji del telesa. Nadaljevanje teh gostilniških ljubeznjivosti se bode vršilo pred sodiščem.

Štajerske novice.

š »Veleizdaja« v Ormožu! Dogodek, ki se je prigodil pretečeni petek v Ormožu, je naše Nemce in nemškutarje tako razburil, da so zadnji čas popolnoma ob glavo. In kaj se je zgodilo? Kakor znano, slavi sveta katoliška cerkev vsako leto dne 25. aprila praznik svetega Marka, in v proslavo tega praznika sta dva rodoljubna Slovenci razobesila iz neke hiše slovensko zastavo, in strah in groza; celo mesto je bilo po koncu. Takoj je trebušasti policaj priletel vprašati, kaj da naj ta zastava pomeni? Ko smo mu na prijazen način razodeli naš namen, se je samo hudomušno namuzal in v kratkem času za tem je prihitel že v spremstvu občinskega pisarja Grlica, ki je seveda igral vlogo velikega patriota in se nam predstavil kot »gewesener österr.-ungarischer Unteroffizier!« Tega kavalirja, ki pa o kavalirskem obnašanju niti pojma nima, bomo svoječasnó že manire naučili. G. Grlica iz Visknega vrha, sedaj Gedliczka, le pazite, da Vam ta »Windische Bagage«, kakor ste nas blagoslovili nazvati, ne bo Vaših računov zmešala! Zakaj ste pa nad mirnimi ljudmi toliko rogovili? Ali Vam je res ta zastava naredila toliko preglavice? Ali je v Vaših očeh to veleizdaja? Kaj pa potem, kadar se po kakih nemških gostilnah, glasi protiaustrijska »Wacht am Rhein«? Kaj pa je potem to, ako se iz mestne posvetovalnice odstrani podoba Njega Veličanstva? Na to nam, g. Grlica, dajte odgovor! Kdo je potem »antiösterreichisch«? G. Grlica, pomislite, da se v Ormožu bližajo občinske volitve! Pomislite, da gotovo stranka, katero ste sumničili, da je zaradi padca Skadra, izobesila slovensko zastavo, ne bo volila z Vami! O istem zborovanju, katerega ste tisti večer sklicali v nekem hotelu, bomo pa že še ob priliki govorili!

š Ormož. Mladeniška in dekliška zveza je bivšega tajnika tukajšnje »Ormoške posojilnice« imenovala svojim častnim članom. G. Zalerju, ki je sedaj tajnik Ljudske posojilnice v Celju, naše iskrene čestitke!

š Koncerti v Mariboru. V Narodnem Domu se v četrtek, dne 1. majnika t. l. zvečer ob 7. uri otvori sezona poletnih koncertov. Prijatelje lepe glasbene umetnosti vabi odbor »Glasbene-ga društva«.

š Slovenski gimnazijci iz Maribora vabijo na predstavi, ki se vrše pod pokroviteljstvom preč. g. prof. dr. A. Medveda dne 12. maja 1913 v gostilni g. Kodra pri Sv. Lovrencu ob koroski železnici. Prirediti se igri: »Zaklad«, ljudska igra v štirih dejanjih, in »V civilu«, burka v enem dejanju. Po predstavi prosta zabava, šaljivi ribolov, šaljiva pošta itd. Cene: Sedeži 2 K, stojišča 80 vin. Začetek ob 5. uri popoldne. K obilni udeležbi vljudno vabijo prireditelji. — Ker je namenjen prebitek Dijaški kuhinji v Mariboru, se preplačila hvaležno sprejemajo.

š Veliki nemški shod v Mariboru. Nemško društvo za Maribor je z ozirom na sedanji politični položaj sklenilo prirediti velik javen shod, na katerem bodo o najvažnejših skupnih nemško-narodnih vprašanjih razpravljali. Odbor je poslancu Wastiana naprosil, da naj nastopi na shodu kot glavni govornik in še preskrbi druge predavatelje, kar je tudi obljubil storiti. Govoril bo najbrže o jugoslovanskem vprašanju s posebnim ozirom na deželo Štajersko in dolžnostih dežele napram stremljenju Slovencev. Drugi govornik bo predaval o trijalizmu.

š Socialni demokrat poneveril delavski denar. Mizar Jožef Mesaritsch v Mariboru je bil od februarja do septembra 1912 blaginik mariborske kraine skupine osred-

nje zveze avstrijskih zidarjev. Kot tak je sprejemal doneske članov, ki jih je moral vsak mesec poslati v blagajno in Gradec in na Dunaj. Pri reviziji v lanskem septembru se je dognal primanjkljaj 344 K 58 vin. in Mesaritsch je priznal, da je ta denar zase porabil. Pri kazenski obravnavi je sicer tajil, a ni mogel pojasniti, kam je manjkajoči znesek prešel. Obsojen je bil na tri mesece ječe.

š **Električna razsvetljava v Radgoni.** Občinski odbor je v svoji zadnji seji dne 23. t. m. razpravljala o vprašanju razsvetljave v Radgoni. Vpeljati nameravajo namesto dosedanje plinovne luči električno in pretresujejo predložene ponudbe trdk akcijske električne družbe »Union«, Ganz, Pichler-Weiz in Siemens - Schuckert in se pogajajo z lastnikom vodne moči, gosp. Mihaelom Truner, glede pogodbe. Nadalje bodo v slučaju, da se pogodba sklene, govorili o predlagani cenah luči in moči toka. Dne 7. maja t. l. se vrši javno zborovanje volilcev, kjer bodo ljudstvu zadevo pojasnili glede visokine stroškov za vpeljavo električne razsvetljave in o električni moči.

š **Štrajk delavcev avstrijske alpske montanske družbe** je končan. Dne 24. t. m. se je doseglo med delavstvom in podjetjem sporazumljenje.

š **Davčni oddelek mariborskega okrajnega glavarstva** se preseli v terek, dne 29. aprila v nove prostore, Parkstraße, II. nadstropje, vrata št. 1—15. Dne 29. in 30. aprila se stranke ne bodo sprejemale in se torej vse uradovanje s strankami prekine. Da ljudje ne bodo od daleč zastojali hodili na davkarijo, bi bilo primerno, če bi župni uradi pri cerkvi ljudstvo na to opozorili.

š **Škarlatica v Ptuj.** V Ptuj se širi med otroci škrlatica. Te dni so morali radi te nevarne bolezni zapreti tudi nemški Ornišov otroški vrtec. Pravijo, da je v tem poslopju celo gnezdišče škrlatice. Stvar spada celo na sodišče, ker so zdravniki na zahtevo Ornišova celo zadevo zamolčevali. Kje je državni pravdnik, kje politična oblast. Kako vse drugače se je postopalo n. pr. v Mariboru z zavodom šolskih sester in s slovenskim zdravnikom g. dr. Turščem. — Ali velja za pašo Orniša druga mera?

š **Častnim članom imenovan.** Gosp. Franca Praprotnika v Mozirju, ki si je pridobil velike zasluge za prosep in povzdigo umne sadjereje v tamošnjem kraju, je imenovan občinski odbor okoliške občine častnim članom. G. Praprotnik je v času svojega dolgoletnega službovanja odgojil okoli 40.000 sadnih dreves ter imel že tudi na mnogih krajih strokovnaške govore o sadjereji. Zelo veliko se je trudil za povzdigo sadjereje v tamošnjem kraju.

š **Poizkušeni vlom na pošti v Zavrču.** V noči od 14. na 15. t. m. je bil poštarjev pes nekako nemiren, zaradi česar je šel poštar pogledat, kaj se zunaj godi. Kmalu je zaslišal na cesti šepetanje in spustil en strel v zrak. Takoj je dobil iz dotične strani, od koder se je slišalo šepetanje, v odgovor dva strela nazaj in je nato v naglici večkrat zaporedoma ustrelil. V temi je bilo opaziti, da so zbežali storilci proti hrvaški meji. Menda so nameravali v pošto vlomiti. V takih slučajih pač zelo pogrešamo orožniško postajo.

š **Novi dravski most v Mariboru** stane mesto samo velikansko svoto 670 tisoč kron in k temu se morajo pristeti še milijoni, ki jih je žrtvovala država. Kljub temu pa je tako, da se ves svet iz njega norčuje. Zbadljivi Gradčani ga nazivajo z imenom »Die Marburger Rutschbahn«. Kaj porečejo mariborski nemški nacionalci k zaničevalnem zasmešanju novega mostu od strani Gradčanov, smo res radovedni.

š **Vodovod v Trbovljah.** Naša občina napravi kmalu vodovod za pitno vodo izpod Sv. Planine. Tudi trboveljska družba bo nekaj prispevala. Bila je že skrajna potreba.

Dr. Jeršetove šmarnice »Matl čudovita« se, kakor smo že naznanili, ne bodo pošiljale na ogled. Knjiga se ne kupuje samo za šmarnično pobožnost, temveč bo trajno ohranilo privlačno moč, ker nudi cerkvenemu govorniku mnogo porabne tvarine. Ker zaloga ni baš prevelika in na novo izdajo za sedaj ni mogoče, naj si to krasno knjižico vsakdo čimprej omisli. Dobi se v »Kataloški Bukvarni« v Ljubljani.

p **Na Dunaju obsojeni tržaški irendentist.** Dunajsko porotno sodišče je dne 26. t. m. obsodilo tržaškega 19letnega irendentista Mario Sterle radi veleizdaje z ozirom na cesarja in radi razžaljenja Veličanstva in motenja javnega miru v petletno težko ječo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZADNJE VESTI.

Dunaj, 28. aprila. Velesile so že na Cetinju storile kolektivni korak, naj Črna-gora Skader zapusti. Črnagora je odgovorila, da more z ozirom na velikonočne praznike šele po praznikih odgovoriti.

Grof Berchtold je velesilam po cirkularni noti naznanil, kakšne predloge stavi danes Avstro-Ogrska na konferenci poslaničkov v Londonu. Na borzi se je danes razširila vest, da se bo Anglija na današnji konferenci postavila na stran Avstrije, vsled česar je borza boljše poslovala.

Če pa današnja konferenca zopet brez rezultata poteče, bo Avstrija Črnogori stavila ultimatum in ako Črnagora negativno odgovori, bo sama proti njej z vojaško silo nastopila.

Dvorni krogi pravijo, da se cesar sicer prizadeva rešiti krizo mirnim in diplomatičnim potom, da pa je, če bodo razmere do tega privedle, odločen v svrhu obvarovanja prestiža države privoliti v najodločnejša sredstva.

Vesti, da Srbi Drač že zapuščajo, po mnenju »N. F. Pr.« še niso potrjene.

Druga vest pa pravi, da je princ Danilo z večino črnogorskih čet Skader že zapustil in proti severu odkorakal, v Skadru da je ostalo le pet bataljonov.

Potrjuje se, da se je Essad paša glasom pakta s kraljem Nikito proglašal za kneza Albanije.

Na Dunaju vlada sploh največja nervoznost.

ALARMNE VESTI.

Dunaj, 28. aprila. Tu se govori, da Avstrija, ako velesile danes ne sklenejo nasilnih sredstev proti Črnogori, ne bo operirala samo v smeri proti Skadru, ampak tudi proti Draču, ki da je glavni cilj avstro-ogrsko akcije. Bajе hoče Avstrija Albanijo izprazniti tudi srbskih čet. (Eventuelno turških, ker Srbi že sami odhajajo.) — Govori se pa tudi, da je pripravljen angleški izkrcevalni zbor, da zasede Albanijo in da so angleške čete na Malti in Cipru pripravljene. — Govori se, da Avstro-Ogrska postopa tudi proti Srbiji in zasede Sandžak. Italija bo Avstrijo bajе vseskozi podpirala. Laško brodovje je pripravljeno, istotako francosko. — Vse te vesti so brez dvoma precej senačnega značaja.

ANARHIJA V ALBANIJI.

Belgrad, 28. aprila. V Mači v Albaniji so mohamedanci posekali 15 katoliških Arnavtov. Katoliški škof v Nisatiju je prosil srbsko stotnijo, naj ne odide. General Bojović pa je izjavil, da mu je žal, da ne more v Albanijo ostati. Škof se je nato obrnil do angleškega admirala Burneya.

K SRBSKO-BULGARSKEMU VPRAŠANJU.

Belgrad, 28. aprila. Koncem tekočega tedna bo ministrski predsednik Pašić glede srbsko-bulgarskih mej in pogodbe z Bulgarijo podal jako važne izjave. Pogodbe same in koncencije se pa na noben način ne objavijo.

Glede mej zastopa Srbija stališče, da ji gre za kompenzacijo ta-le meje: Od Krive Palanke ob Zletovski reki, Bregalnici in Vardarju; Kočane, Štip in Dorjan bi ostali bulgarski, Ovčje polje pa srbsko.

Grški bi imeli pripasti kraji južno od planine Nice in Moglena.

Bulgarski bi ostalo 69.006 km², Grški s Kreto brez drugih otokov 38.000 km² in Srbiji 35.000 km².

BULGARI O POGODBI.

Sofija, 28. aprila. »Mir« piše: Srbsko-bulgarska pogodba je podlaga balkanske zveze. Na podlagi te pogodbe so se doslele slavne zmage, s točnim izpolnjevanjem te pogodbe se more zagotoviti obstanek balkanske zveze. Že najmanjši sum o zdravih temeljih te pogodbe bi imel razdiralne posledice za balkansko zvezo. Srbski oficij »Samouprava« se poteguje za revizijo pogodbe, a svojih razlogov ne opira na besedilo pogodbe, ampak na dvomljive dokaze o narodnosti macedonskega prebivalstva. O tem se ne bomo prepirali. Pogodba je bila ravno zato sklenjena, da prenehajo zgodovinski, etnografski in geografski spori. Po pogodbi so odveč vsi dokazi Gopčevića, Sretkovića in Cvijića. Pogodba je zakon, kateremu se morajo Bulgari in Srbi podrediti, ako hočejo, da v medsebojnem razmerju ne zavladajo svojevoljnost in nasilje. Prvi pogoj za obstanek balkanske zveze je točna izpolnitev pogodbe. Bulgarija bi sicer morala izstopiti iz zveze. Brez Bulgarije pa trajna balkanska zveza sploh ni mogoča.

SLOVESEN SPREJEM SRBSKEGA POLKA V SOFIJI.

Belgrad, 28. aprila. 25. t. m. so Sofijčani na kolodvoru slovesno pozdravili srbski polk, ki se je izpred Odrina vračal v domovino. Vojake so pogostili, obsuli s cvetjem in jih sploh na vse mogoče načine počastili. To je značilno zato, ker se doslej nihče ni zmenil za srbske vojake, ki so

se izpred Odrina preko Sofije vračali v domovino. Sodi se, da je to znamenje izboljšanja razmerja med Srbijo in Bulgarijo.

UNIJA MED SRBIO IN ČRNOGORO.

Belgrad, 28. aprila. Najvišji cetinjski krogi trdno upajo, da bo Črnagora obdržala Skader z zaledjem in primorsko obaljo do Medove; k tej nadi jih opravičujejo gotova znamenja. Kralj Nikola je bil trdno odločen odstopiti na korist Srbije, ako bi Skadra ne bil mogel osvojiti; v tem oziru je bilo že vse natančno določeno in pripravljeno. S padcem Skadra je za kralja Nikolo prestol rešen. To je zelo tudi za sluga Nikole Pašića. Ako Skader Črnogori ostane, potem bo Črnagora ostala posebna država, a tesno zvezana s Srbijo. Unija med obema državama je perfektna.

SRBIJA V SOLUNU.

Belgrad, 28. aprila. Srbija si je potom sporazuma z Grško zagotovila v solunskem pristanišču gotove pravice. Iz Drača se Srbija v najkrajšem času popolnoma umakne.

SRBIJA PRIDE LE DO MORJA.

Belgrad, 28. aprila. Srbija polaga veliko važnost na to, da se ji osigura nevtralnoprstanišče v Albaniji, toda vé, da evropski sklepi ostajajo večkrat na papirju. Zato projektira Srbija železnico iz Mrdara na Mitrovico skozi Dečane po tunelu skozi albanske alpe na Plavo in Gusinje proti Podgorici in odtod na Bar. Tako dobi Srbija železnico po srbsko-črnogorskem teritoriju in pristanišče na črnogorskih tleh.

VAJE FRANCOSKE VOJNE MORNARICE.

Pariz, 28. aprila. Oficijozno se poroča: Ker zunanji položaj ne dopušča, da se francoska vojna brodovja od svojih opirališč odstranijo, bo brodovje, ki mu poveljuje admiral Bone de Lapeyriere, vadilo od 2. do 21. junija v Sredozemskem, brodovje admirala Favereana pa od 2. do 19. julija v Kanalu.

× × ×

SKLICANJE DRŽAVNEGA ZBORA ZOPET ODGOĐENO.

Praga, 28. aprila. »Venkov« poroča, da so sklicanje državnega zbora zopet odgodili. List poziva češke poslance, da naj protestirajo, ker se tako obsoja parlament v molk. Če bi tu protest nič ne učinkoval, naj pa vladi vsi naznanijo, da odstopijo. Tak korak bi gotovo v Evropi učinkoval. Zadnji čas je, da poslaniška zbornica izpregovori, in če to ni v parlamentu mogoče, naj se to izven parlamenta zgodi.

ČEHI ZA MIR V EVROPI.

Praga, 28. aprila. Včeraj so zborovali zaupniki mladočeške stranke. Sprejela se je resolucija, ki se zavzema za mir v Evropi.

Praga, 28. aprila. »Pravo Lidu« objavlja oklic češke socialno demokratične stranke in čeških socialno demokratičnih poslancev, ki zahteva mir v Evropi.

BLAGOSLOVLJENJE MORJA.

Malta, 28. aprila. Dne 26. t. m. se je na evharističnem kongresu vršilo blagoslovljenje morja. Procesija se je pomikala po cestah, po katerih so stale neštete množice, proti Barracci, najvišji točki La Vallette, odkoder je odprt pogled na celo pristanišče. Papežev delegat kardinal Ferrara je stopil na tribuno in z Najsvetejšim blagoslovil morje.

GLAVNI SHOD VINCENCIJEVIH KONFERENC.

Pariz, 28. aprila. Na glavnem shodu konferenc sv. Vincencija Pavlanskega, ki se ga je več tisoč delegatov iz Francije in inozemstva udeležilo, je izjavil predsedujoči kardinal Vincenzo Vannutelli, da blagoslov, s katerim Rim konference sv. Vincenca Pavlanskega blagoslavlja, kaže pred vsem očetovsko dobrohotnost, ki jo Sv. oče goji za plemeniti francoski narod, v katerem se je delo sv. Vincencija Pavlanskega ustanovilo.

REVOLUCIJSKI POIZKUS V LIZBONI.

Lizbona, 28. aprila. Včeraj je nekaj članov radikalne republičanske stranke poizkusilo puč. Prišli so pred ženijsko vojašnico in pozivali vojake, naj se jim pridružijo. Na več krajih mesta so eksplodirale bombe in se je streljalo iz revolverjev. Demonstranti so klicali: Živela republika! Pred več vojašnicami je prišlo do nemirov. Vlada je 20 oseb zaprla, med njimi stotnika 5. pehotnega polka Diasa. Aretiranje so prenesli na krov neke vojne ladje. Vlada je odredila vojaške odredbe. Vojaki so oddali na demonstrante slepe salve. V več hišah so našli znake. V društvu radikalno-republičanske zveze so našli orožje. Društvo so zaprli in tri osebe, ki so se v njem nahajale, aretirali.

ZA DRUGO ČEŠKO VSEUČILIŠČE.

Praga, 28. aprila. Federacija čeških vseučilišnikov objavlja odprto pismo na češke poslance, ki obžaluje, ker češki poslanci zadnje čase skoraj nič več ne zahtevajo drugega češkega vseučilišča.

PRAVEN SPOR MED TURČIJO IN ITALIJO RADI TRIPOLISA.

Carigrad, 28. aprila. Ob legalizaciji nekega sodnega spisa v Tripolisu je pristojen urad porte izjavil, da Tripolis ni laška, marveč turška privilegirana avtonomna provinca. Na nastop laškega poslanstva so afero nakazali pravnim prisednikom porte.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK ODPUTUJE V SIRIJO.

Carigrad, 28. aprila. Turški prestolonaslednik je izjavil nekemu arabskemu časnika, da namerava v Sirijo potovati, da pokaže Arabcem svoje simpatije.

BOJ PROTI TRUSTOM V AMERIKI.

Washington, 28. aprila. Glavni pravnik Mc Reynold je pri najvišjem sodišču vložil vlogo, v kateri izjavlja, da se protivi, če bi se rok 1. julija, ko se morata združiti Union Pacific in Scuthern Pacific, podaljša.

Jefferson City (Missouri), 28. aprila. Glavni državni pravnik Barker je pri najvišjem sodnem dvoru države Missouri vložil tožbo proti 109 požarnim zavarovalnicam, ker so se pregrešile proti postavi o trustih. Postavodajalna zbornica je namreč nedavno sklenila, da se morajo zavarovalne premije v državi Missouri znižati. Zavarovalne družbe so pa nato razen nekaterih svoje agencije v Missouriju opustile in tekoče police razveljavile.

GLAVNI DOBITEK V POSESTI KONKURZNE MASE.

Praga, 28. aprila. Manufakturna tvrdka Czumpelik in Schneider je nedavno napovedala konkurz. Med popirji solastnika tvrdke Fischerja so pa našli še ne dvignjen glavni dobiček v znesku 30.000 kron, ki pripada sedaj konkurzni masi.

ENAJST MRTVIH OTROK NAJDENIH.

Mannheim, 28. aprila. Tu so našli v kleti neke Wühler 11 trupel mrtvih dojenčkov. O Wühlerjevi, ki je dne 26. t. m. umrla, se je že dolgo slutilo, da mori novorojenčke. Njen mož trdi, da mu o zločinih rajne njegove žene ni bilo nič znanega.

TRANSATLANTSKI POLET »SUCHARDA« TIHOTAPSKA ZVIJAČA?

London, 26. aprila. »Daily News« poroča, da se za transatlantskim poletom zrakoplova »Sucharda« skriva veliko tihotapstvo. Carinske oblasti so odkrile, da je bilo 1834 posod za vodik v resnici napolnjenih z alkoholom. Carinske oblasti bi bile, ako bi se bil načrt posrečil, ogoljufane za 200.000 K.

STJEPAN KOVAČEVIČ UMRL.

Zagreb, 26. aprila. Tu je umrl v 72. letu svoje starosti bivši poslanec, veliki župan in minister za Hrvaško Stjepan Kovačević.

Iz slovanskega sveta.

Hristos vaskrse! Velikonoč praznujejo te dni (27. in 28. t. m.) pravoslavni. Kralj Peter je armadi potom vrhovnega poveljstva voščil vesele praznike. Listi se v uvodnih člankih spominjajo vstajenja naroda, ki je vstal zato, ker tudi v najhujših dneh ni izgubil vere in upanja.

Otvoritev cerkv v stari in novi Srbiji. Srbsko pravno ministrstvo je dovolilo otvoritev številnih cerkv po stari in novi Srbiji, ki so bile zadnji čas zaprte, bodisi da niso imele duhovnika ali pa radi poprav.

Veliki Krakov. Na podlagi sklepov obeh prizadetih občinskih odborov se je Krakovu priklopilo mesto Podgorce, ki ima 50.000 prebivalcev. Krakov šteje sedaj 200.000 duš.

Generalmajor N. Protopopov. Kakor poročajo ruski listi, je te dni umrl ruski generalmajor N. Protopopov, eden onih redkih še živih mož, ki so svoje dni junaško branili Sebastopol proti napadom združenih sovražnikov Rusije.

Ljubljanske novice.

Ij Seja odseka za resolucije katoliškega shoda se vrši jutri v torek ob 8. uri zvečer v posvetovalnici K. T. D. — Dr. Gruđen, predsednik.

Ij Kurz za poznavanje umetnin v S. K. S. Z., ki ga je vodil g. ravnatelj dr. Mantuani, se je zaključil ta mesec. Gosp. predavatelj je podal po uvodu o bistvu umetnosti kratek pregled zgodovine grškega in rimskega stavbarstva, kiparstva in slikarstva v klasični dobi. Predavanje so spremljale vedno nalašč v ta namen prirejene

skiopitčne slike, deloma tudi umetnine iz muzeja samega ali posebej narejeni vzorci; grški tempel v miniaturi je g. ravnatelj na predavalni mizi kar sezidal. Kurz se drugo leto nadaljuje. Udeležba je bila prav častna, povprečno najmanj 25 vsako uro. Kurz je obiskovalo mnogo dam in dosti duhovne in svetne inteligence vseh poklicev, med njimi več v literaturi dobro znanih imen. Tudi nekaj obrtnikov kiparske in rezbarske stroke je zahajalo redno k predavanjem.

Ij Slovanski gostilničarski kongres v Ljubljani. Češki gostilničarji so izrekli željo, naj bi se l. 1914. vršil v Ljubljani slovenski gostilničarski kongres, na katerem naj bi se ustanovila slovenska državna gostilničarska zveza.

Ij Umrl je v 37. letu svoje starosti sprevodnik ljubljanske cestne električne železnice g. Rudolf Seligo, doma v Imenem pri Podčetrtku. Med občinstvom je bil zelo priljubljen. Zapušča vdovo s tremi neprekrljenimi otroki. Pogreb bo jutri, v torek iz Novega Vodmata. Svetila mu večna luč!

Ij Umrl je okrajni zdravnik v Kostanjevici dr. Pavel Indra, star 47 let.

Ij Osebnost. Na lastno prošnjo je vpokojen davčni ravnatelj g. Vladimir Prus de Jezierski v Ljubljani. Generalno ravnateljstvo zemljiško - davčnega katastra mu je ob tej priliki izreklo zahvalo za dolgoletno vzorno službovanje.

Ij Mednarodni slepar Karam, ki je novembra 1912 sleparil v Ljubljani, prijet v Monakovem. Kakor smo že v soboto med brzojavami poročili poročali so v Monakovem prijeli sleparja, ki je v Ljubljani v dneh od 4. do 7. novembra 1912 pod imenom Karam, veletržec iz Kaire naročeval za velikansko hotelsko podjetje v Aleksandriji pohištvo itd. in od obrtnikov, pri katerih je naročil, izvajal manjše svote denarja. V Ljubljano je prišel iz Černovic in smo o sleparstvih, ki jih je tamkaj uganjal, tudi že poročali v našem listu. Iz Ljubljane je izginil, ko so mu postala tla prevročna, v Draždane, Kopenhagen in v Linc. Tudi na Dunaju je sleparil med tem časom, a povsod na enak način. Ker je dunajska policija domnevala, da bo šel slepar v Monakovo, kakor je to že enkrat storil, brzojavila je tjakaj in tako se je tičel vjel. Tako bo imela Evropa nekaj časa mir pred sleparjem, ki je od leta 1910 vznemirjal policijske oblasti, najbolj si pa oddahne Avstro - Ogrska, Nemčija in Danska. Te dežele so se mu posebno pripravne zdele za njegova pustolovstva in marsikaj pošten obrtnik proklinja gospoda z elegantnim in sigurnim nastopom, ki ga je pripravil ob težko zaslužene novce.

Ij Redni občni zbor društva državnih sodno - pisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko v Ljubljani se vrši dne 4. maja 1913 ob pol 3. uri popoldne v prostorih gostilne »Pri kroni« v Gradišču z običajnim dnevnim redom K obilni udeležbi vabi vljudno odhor.

Ij Aprilova nedelja. Prava aprilova nedelja se lahko imenuje včerajšnja. Že dopoldne je začelo deževati, pozneje se je zvedrilo, popoldne pa je nastal hud piš, nato je pa jelo deževati, padati toča, grometi in treskati kakor v vročem poletju. Na Karlovski cesti je strela pokvarila en električni voz, ki so ga morali prepeljati v remizo. Vreme je preprečilo meščanom marsikaj izlet, kar so posebno občutili gostilničarji v okolici.

Ij Umrl so v Ljubljani: Albin Maček, ključavničarjev sin, 11 tednov. — Leopoldina Besek, žena železniškega strojevodje, 55 let. — Ivan Telatko, sin železniškega delavca, 5 dni. — Marija Turk, delavka, 76 let. — Neža Pirnar, pomožna usmiljenka, 37 let. — Justina Jeltnikar, rejenka, poldrugo leto.

Ij Zabava dveh porednežev. Včeraj popoldne sta si dva mlada poredneža privoščila zabavo, da sta bombardirala s kamni okna v lopi na dirkališu v Latermanovem drevoredu. Pabila sta tako 12 šip, dokler ju ni stražnik prepočil. Ta dva poredneža zaslužita pač eksemplarično kaznen.

Ij Nepoboljšljiv je 20 letni Jožef Gril iz Krašnje pri Kamniku. Lansko leto je bil v prisilni delavnici, a je pri neki priliki na barju pobegnil, pozneje pa pokradel na Štajerskem, kjer je bil po orožništvu aretovan in pri celjskem sodišču obsojen na osem mesecev zapora, katerega je odsedel v Mariboru. Sedaj so ga utaknili zopet v prisilno delavnico.

Primorske vesti.

p Liberalci se gibljejo. V Gorici so liberalci ustanovili »Slovensko politično društvo«. Na ustanovnem občnem zboru so govorili dr. Karel Podgoršek, profesor Košnik, dr. Puc, župan Vran, dr. Dereani. Predsednik društva je odvetnik dr. Karel Podgoršek.

p »Prügelpatent« deluje tudi v Gorici. Trije mladi gospodje v Gorici so bili od policije po slovitom »Prügelpatentu« obsojeni na sedem dni zapora vsak. Obdolženi so bili pred sodnijo, da so klicali menda »Živela Srbija«, »Živela Bulgarija«! Proti enemu je napisana obtožnica in se bo vršila kazenska razprava; vsi trije pa so dobili policijsko kazen.

p Umrl je v Ajdovščini c. kr. vpokojeni gozdar Josip Plesničar, star 71 let.

p Društvo kmetijskih učiteljev južnih avstrijskih kronovin ima svoj ustanovni občni zbor na binkoštno nedeljo, dne 11. maja v Gorici v hotelu pri »Zlatem jellenu« ob pol 11. uri dopoldne. Po skupnem obedu je ogled kmetijske šole v Gorici.

p Dva vojaka pa štirje stražniki. V četrtek sta se bila bosensko-hercegovaška vojaka Mustafa Begović in Josko Kosma v Trstu tako napila, da sta videla vse narobe. Predno sta šla k počitku, sta pa že vsa trda zavila še v neko krčmo, kjer sta začela strašno razbijati. Krčmar si ni znal pomagati, pa je poklical nekega podčastnika, ki je šel ravno mimo; ta je res napravil mir in red, a ko je odšel, je šlo zopet vse navzkriž. Slednjič so oba vojaka vendar spravili ven. Oba pa sta bila tako natrkana in srdita, da sta napadla na cesti stražnika, dolžec ga, da ju je on hodil miriti. On sicer o tem ničesar ni vedel, a ker je videl, da sta res potrebna svarila, ju je začel miriti. Pa je slabo naletel; napadla sta ga namreč z bajoneti in silila sta tako vanj, da so mu morali prihiteti trije tovariši na pomoč. Vsi štirje so vojaka komaj ugnali.

Poslano.*)

Trgovci s čevlji ne smejo prevzemati naročbe po meri in popravil.

»Zadruga čevljarjev v Ljubljani« razglša sledeče:

Zadruga si šteje v dolžnost slavno občinstvo v Ljubljani in okolici opozoriti na sledeče: Vsa potrebna naročila novih čevljev, kakor popravila naj se oddajo le izučnim čevljarjem mojstrom, ne pa kakor je to dosedaj bilo deloma naveda. dajati mere za nove čevlje in popravila trgovcem s čevlji, ki niso te stroke izučeni, marveč so primorani oddajati naročbe zakotnim in slabo izurjenim mojstrom v izvršitev.

Torej glasom določil obrtnega reda od 5. februarja 1907., drž. zak. št. 26, § 38. a, 1. odst. trgovci s čevlji kot nestrokovnjaki nimajo pravice sprejemati naročila v svojih prodajalnah, niti jih izvrševati na svoj račun.

Glasom odločbe upravnega sodišča na Dunaju z dne 28. dec. 1912, št. 11.565, nimajo tudi oni trgovci s čevlji, ki so imeli trgovine pred 1. januarjem 1907, pravice, sprejemati naročila.

Kdor se po naši razglasitvi te odločbe obrtnega reda od strani trgovcev s čevlji ne ravna, proti temu bo morala zadruga postopati z naznanilom na obrtno oblast.

Trgovci s čevlji, ki bi naročila po meri in popravila sprejemali, naj se pismeno ali ustmeno takoj naznanijo zadrugi.

V Ljubljani, 28. aprila 1913.

Načelstvo čevljarске zadruge.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. 1321

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 28. aprila 1913.

Pšenica za maj 1913 11:15
Pšenica za oktober 1913 11:77
Rž za maj 1913 9:26
Rž za oktober 1913 9:70
Oves za maj 1913 9:69
Oves za oktober 1913 8:71
Koruza za maj 1913 8:—
Koruza za julij 1913 8:18

Lov občine Ježica

se odda za 5 let v najem, dne

5. maja t. l. ob 10. uri pri okraj-

nem glavarstvu v Ljubljani, so-

ba št. 2. - Pojasnila se dobe že

sedaj istotam. K dražbi se va-

bijo vsi prijatelji lova. 1304

Trg. sotrudnik

Išč službe. Izučen sem v spekerijski — ter nekoliko tudi delikatesni trg., star 21 let, zdrav ter imam dobra spričevala. Službo bi nastopil rad takoj, najraje pa kje na deželi. Ponudbe naj se pošilja na upravo lista — pod št. 100-1320 mlad tra. sotrudnik. 1320

Zahvala.

Za prirčne dokaze odkritega sečutja, ki so nam došli povodom bolezn in smrti našega iskrenoljubljenega sina, ozir. brata, svaka in strica gospoda

Ivan Adamič-a
posestnika in vrvjarja

se tem potom kar najprisrčneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni slavnemu društvu »Ljubljanski sokol«, pevskega društva »Merkur« in »Ljubljanski Zvon« za v srce segajoče žalostinke, gg. zastopnikom političnega in gospodarskega društva šentpeterskega okraja, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev in vsem onim, ki so blagega pokojnika v tako mnogobrojnem številu spremili do prerenega groba.

Ljubljana 28. aprila 1913.

Zalujoci ostali.

1313

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	732.4	15.2	sl. jzah.	pol. obl.	
27	7. zjut.	731.8	12.7	sl. jvzh.	del. jasno	1.0
	2. pop.	732.2	11.9	sl. jzah.	nevihta	
27	9. zveč.	734.0	11.0	sl. jzah.	del. jasno	
28	7. zjut.	735.7	10.1	brezvetr.	oblačno	20.8
	2. pop.	735.2	20.6	sl. jug	pol. obl.	

Srednja predvčerajsna temp. 15.4°, norm. 11.4°.

Srednja včerajsna temp. 11.8°, norm. 11.6°.

Zahvala.

Za vse izkazano nam srčno sočutje povodom bolezn in smrti naše ljubljene sestre, svakinje in tete, gospodične

Amaliije pl. Donati-jeve

izrekamo tem potom vsem darovalcem lepih vencev in sopkov, kakor tudi vsem drugim, ki so pokojnico spremili na zadnji poti, najiskrenejšo zahvalo; prav posebno se pa zahvaljujemo velečenj. pospoda šolskima nadzornikoma gg. Stiasnyju in Maierju, g. deželnemu poslancu Ravnikarju, cenjenemu učitelstvu iz Mokronoga in okolice, mokronoški mladini, in vsem ostalim gg. kolegom in koleginjam, ki so ji izkazali zadnjo čast.

Ljubljana 26. aprila 1913.

Zalujoci ostali.

1307

Dva težka konja

(Zugpferde) se ugodno prodasta. 1311
Jovarna barv v Dolu pri Ljubljani.

Malo rabljen pisalni stroj

„Remington X“

(novi model z vidno pisavo)

se prodaja po zelo nizki ceni. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »pisalni stroj.« 1315 (10)

Brez posebnega obvestila.

Misto zvláštního oznámení.

Josipina Indrova, rojena **Kalmusova** daje v svojem in v imenu vseh sorodnikov prežalostno vest, da je Bog Vsemogočni poklical k Sebi njenega nad vse ljubljeneega soproga, ozir. brata, zeta, svaka in strica, gospoda

M. U. DR. PAVLA INDRA
okrožnega zdravnika v Kostanjevici

Umrl je po dolgi in mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče dne 26. aprila 1913 ob polu 5. uri popoldne v starosti 47 let. Pogreb nena-domestljivega bo v torek 29. aprila ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu ter se položi v rodbinsko grobnico. Sv. maše-zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Priporočamo rajnika v pobožno molitev in spomin.

V Ljubljani, 26. aprila 1913.

Pogrebno podjetje »Konkordia« v Ljubljani.

Josefina Indrová rojena **Kalmusová** podává jménem svým a jménem veškerého příbuzenstva truchlivou zprávu, že se Bohu Všemohoucímu zalíbilo k Sobě na věčnost povolati jejího nade vše milovaného manžela, jinak bratra, zetě, švakra a strýce, pana

M. U. DR. PAVLA INDRA
obvodního lékaře v Kostanjevici.

Zesnul, zaopatřen sv. svátostmi umírajících a odevzdán de vůle Boží, podlouhé a těžké nemoci dne 26. dubna t. r. v 47 roce věku svého. Tělesna schránka drahého zesnulého bude v uteri dne 29. dubna o 4. hodině odpo. v zemské nemocnici vykropena a na hřbitov u Sv. Kříže převezena a do rodinné hrobky tamže uložena. Žádoucí služby Boží slouženy budou v různých kostelech.

V Lublaňi, dne 26. dubna 1913.

Hrvatska slav. banka za parcelacijo in kolonizacijo d. d. v Zagrebu.

Oglas.

Radi parcelacije opusti se veliko mlekarstvo. Vsled tega prodaja se prostovoljno nad

200 glav živine

različne vrste švicarske pasme.

Podrobna pojasnila daje:

Hrvatska slav. banka za parcelacijo in kolonizacijo d. d. v Zagrebu.

1314

Pod najv.šijm pokroviteljstvom Njegove cesarske in kraljeve visokosti presvetlega gospoda nadvojvode FRANCA FERDINANDA D'ESTE

Avstrijska Adria-razstava

Dunaj 1913

Slovesna otvoritev 3. maja ob 10. uri dop.

C. kr. prater. Od 10. ure dop. do 2. ure zjutraj odprta Mal-Oktober.

Kralj Ferdinand na bojnem polju.

Za časa vojne je kralj Ferdinand imel svoj dom v posebnem železniškem vaku, katerega je bilo lahko spoznati po rdečih svilenih zavesah. Spremljali so ga dvorni uradniki, spremstvo in nekaj gostov. Strogi dvorni ceremoniel je bil precej ublažen. Hrana zelo priprosta. Kralj je jedel pri posebni mizi, od koder je lahko videl na vse strani. Med jedjo je malo govoril, pa tudi ni bilo časa, ker so vedno prihajale depeše. Kljub obilnim vojnim poslom se je kralj kakor običajno zanimal za tehnični obrat na železnicah. Znano je o njem, da je goreč železničar in da je nekoč celo vodil brzovlak med Brusljem in Parizom. Ko so mimo dvornega vaku drdrali vojni vlaki, ni nobenega zamudil, na vsakega je pazil ob oknu stoječ. Pravijo, da natančno pozna zgodovino vsakega bulgarskega vagona. Strojvodje so večinoma njegovi učenci. — Dasi je Ferdinand velik diplomat, je v osebnem občevarju odkrit. Nekemu svojem gostu v dvornem vaku je pripovedoval, koliko se je trudil za dobre odnose s Carigradom in koliko poniževanj ga je o priliki njegovih obiskov v Carigradu doletelo; vsak obisk je bil zanj Kalvarija. Ko si je končno vendar pridobil nekoliko osebnega zaupanja Abdul Hamida — so prišli mladoturki. Med tem se je vlak približal kirkiliški postaji; kralj je opomnil, da ga pač nihče ne more kriviti praznoverja, kajti na petek je vojno napovedal in 13. dne v mesecu potuje v Kirkilise! Praznoverje pa tudi nima mesta, kjer je narod, ki vselej zmaga. Ko je dospela vest o sijajni zmagi pri Kirkilise, je sijala svetla mesečina; kralj je vzkliznil: »To ni solnce, to je mesec pri Slavkovi!« — Marsikaj lepega je kralj slišal od ranjencev, ki jih je redno obiskoval. Ko je enega, ki je bil ranjen pred Cataldžo, vprašal, če kaj želi, mu je leta odvrnil: »Hvala, nič — saj sem jih pet ubil!« Neki prostovoljec, ki je od daleč prišel, da služi v bulgarski vojski in kateremu je turška krogla odnesla tri prste z roke, je na kraljeve sočutne besede odvrnil: »Da, Veličanstvo, moja roka je manjša, zato je pa Bulgarija večja!«

Iz seje obrtnega odseka Irgovske in obrtne zbornice v Ljubljani

dne 24. aprila t. l.

Prošnje za zidarske in tesarske omejene koncesije so se po večini zavrnile. — Priporočila se dispenza prošnje o nastopu dveh čevljarjskih obrti in enega prekajalca ter ena prošnja za sodarsko, oziroma kolarsko obrt; kot nepotrebno se izjavi o dveh prošnjah za peko kruha. — Priporočila se prememba pravil za zvezo gostilniških zadrug v Ljubljani ter sprememba pravil gostil. zadrug na Bledu in v litjskem okraju, in sicer v tem zmislu, da se zvišajo pristopne takse. — Priporočila se ustanovitve Gremija tiskarjev na Kranjskem. — Mestnemu magistratu se priporočila imenovanje za preizkuševalno komisijo fotografov g. Rovšek kot predsednik, g. Krema kot namestnik. — Ne priporočila se maksimalni tarif za prodajo mesa v Senožečah. — Poda se izjava ministrstvu, da je za stavbne polirje običajna tedenska plača. — Dva dimnikarja prosita za koncesijo za škofjeloški okraj. Ker sta pa tam že dva dimnikarja, se nove koncesije ne priporočajo. — Ksilografe se hoče uvrstiti med obrti; na Kranjskem teh obrtov ni, sicer pa zbornica nima nič proti tej uvrstitvi. Ravno tako se hoče koncesionirati kot obrt kupovanje tirjatev, ki izvirajo pri voznih tarifnih na železnicah. — Poda se izjava, da je odkrivanje pokrovov pri pečeh v svrhu snaženja pečarsko in ne dimnikarsko delo. Istotako se poda izjava, da je za postavljjanje peči, šteditnikov opravičen pečar in zidar, ako so pa te le zidane, pa le zidar. — Dalje se poda izjava, da se smatra enonadstropno šolsko poslopje v Vrhpolju, okraj Kamnik, za krajevno nenavadno stavbo, za koje zgradbo niso opravičeni zidarski mojstri z omejeno koncesijo. — V občini Oslice je več praščijih klavcev. S tem poslom se pečajo v zimskem času ter jih zaklane prodajajo na trgu v Idriji. To bi bila torej neke vrste domača obrt, ako bi se meso ne sekalo na drobno. Stvar je važna, ker je takih krajev na Kranjskem več in se ljudi, ki to zagreše, občutno kaznuje. — Poda se izjava, da so mesarji upravičeni tudi meso prekajevati, ali pa nasprotno, prekajalci meso sekati; nikakor pa niso upravičeni samo prodajalci mesa pečati se s prekajevanjem. — Namerava se preurediti zakon proti ponarejanju živil. Za manjši prestopok je bilo

sedaj kompetentno kot prva instanca okrajno sodišče, po novem pa naj bi bilo že kot prva instanca za male prestopke okrajno sodišče; ker to lažje dobi primernih izvedencev, se priporočila navedena izprememba. — Dalmacija še nima kombiniranega prevoznega tarifa. Vse v Dalmacijo namenjeno blago ali pa nasprotno, gre potom tržaških spediterjev in prekupecev, kar močno ovira in podražuje promet. Opravičeno se torej Tržačani boje upeljuje takega tarifa za Dalmacijo, tembolj pa se ga vesele drugi trgovci in obrtniki, ki so v trgovski zvezi z Dalmacijo. Izvedbe takega kombiniranega tarifa zbornica najtopleje priporočila. — Južni železnici se priporočila, da bi se večerni brzovlak ustavljal na postaji Rakek. Najpripravnejše bi pa bilo, ko bi se jutranji in opoldanski brzovlak ustavljal v Borovnici. — Poda se izjava proti zvišanju klavničnega tarifa za Škofjo Loko, in sicer za govejo živino, ker je že sedaj skoro najvišji na Kranjskem. Pač pa se priporočila zvišanje tarifa od klanja telet. — Priporočila se, da občina Selce tri živinske sejme preuredi tudi kot sejme za blago. Istotako se priporočila o preložitvi sejmov za Škofjo Loko.

Ako še niste, pošljite naročnino!

KNJIGOTRŽTVO.

Pridnim šolarjem so najlepše darilo knjižice društva »Detoljub«, ki so za mladino velikega vzgojnega pomena. S temi knjižicami naj stariši in vzgojitelji razvesele svoje otroke ob raznih prilikah, kot n. pr. ob priliki prvega sv. obhajila itd.

Vse knjige imajo izredno zanimivo vsebino, vsled česar jih mladina rada čita ter si z njimi bistri um ter blaži srce.

»Ali znaš?« (XIV. natis.) Zbirka krščanskih resnic in molitve, ki naj bi jih vsak kristjan znal na pamet. 64 strani.) Po 12 h.

»Kako ati je ime?« ali »Vzorno življenje naših svetih priprošnjikov v nebesih.« Sv. Anton Padovanski. 12 h. Sv. Frančišek Saleški. 10 h. Sv. Roza Limanska. 10 h. Sv. Neža. 10 h. Sv. Janez Evangelist. 10 h. Sv. Patarina. 10 h. Sv. Stanislav Kostka. 12 h. Sv. Angela. 8 h.

»Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.« Trije zvezki po 60 h., kart. 80 h.

»Sv. Germana.« Zgled krščanske potrpežljivosti (s podobami) po 10 h.

»Franciška Malvina O. Connor.« Po Hattlerju poslovenil V. K. 6 h.

»Molimo!« ali najimenitnejši nauki v molitvi. I. Kako? II. Zakaj? Skupno 20 h.

»Nedolžnim otrokom.« Po 14 h.

»Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.« Otrokom, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo. Po 8 h.

»Mala zakladnica.« (III. natis.) Zbirka krajših molitvic in pobožnosti z obilnimi odpustki. (40 strani.) Po 10 h.

»Spominke prvega sv. obhajila.« Po 12 h., vezano 24 h.

»Podobica sv. Alojzija ali njegova pot v nebesa. 10 h., v platnu 20 h.

»Šestredeljska pobožnost k sv. Alojziju. 20 h.

»Boj zoper lažnjivost.« (Anton Kržič.) 10 h.

»Četrte ure pred sv. Rešnjim Telesom. 2 h.

»Dobra spoved.« Nauki in molitve za vredni prejem zakramenta sv. pokore. 24 h., vezano 40 h.

»Šopek povestitve o četrti zapovedi.« (Nabral Fr. Ozvatič.) 8 h.

»Starišem in vzgojiteljem priporočamo istodobno 3. do 13. letnik »Detoljuba«; cena za vsak letnik samo 30 h. Ta list nudi krasna in bogata navodila za vzgojo.

Vse te knjige se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Dr. Jeršetove šmarnice »Mati čudovita« se, kakor smo že naznanili, ne bodo pošiljale na ogled. Knjiga se ne kupuje samo za šmarjnično pobožnost, temveč bo trajno ohranilo privlačno moč, ker nudi cerkvenemu govorniku mnogo poračne tvarine. Ker zaloga ni baš prevelika in na novo izdajo za sedaj ni misliti, naj si to krasno knjižico vsakdo čimprej omisli. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Mladenič

mirnega in poštenega obnašanja, ki je dovršil četrti gimnazijski razred in v kateri pisarni ali zavodu. — Ponudbo na upravnistvo »Slovenca« pod šifro »Mladenič«. 1294

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana cenj. odjemalce drož iz tovarne Jos. Košmerl vljudno naznanjam, da niso resnične vesti, da bi bilo podjetje po smrti mojega soproga prodano komurkoli. Podjetje ostane dalje last dedičev A. Košmerla, t. j. last moja in mojega sina ter je bom pod dosedanje firmo vodila dalje.

Veseloštevane dosedanje gg. odjemalce zagotavljam, da bom poznavajoč iz večletnih izkušenj pravi način izbornega izdelovanja drož, vestno skrbela, da dobe v resnici le najboljše blago in da podjetje v polni meri ohrani njihovo naklonjenost ter si z vestnim in točnim poslovanjem pridobi še nove odjemalce.

Vljudno se priporočujoč za nova naročila, beleži z najodličnejšim spoštovanjem za tovarno drož Jos. Košmerl Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, Katinka Košmerl, roj. Mulej

St. 419/pr.

Razpis. Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti eno mesto sekundarija. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 20. maja 1913

vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega

1255

v Ljubljani, dne 22. aprila 1913.

St. 7790.

RAZPIS.

Za zgradbo železobetonskega mostu čez Bistrico pri Stranjah na okrajni cesti Kamnik-Črna na 41.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapodajoče ponudbe z navedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 8. maja t. l. ob 12. uri opoldne

1282

podpisane deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlato je zapečatenih z napisom: »Ponudba za prevzete zgradbe mostu čez Bistrico pri Stranjah.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno uklone.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih cenah.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu zdi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg) med uradnimi urami.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. aprila 1913.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.